Maandag 15 November 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 4055

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon. dgs)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14. Nassaustraat, Oranjestad. Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

SOFIA GEBOMBARDEERD

Russen rukken naar Odessa-Lwow spoorlijn op na verovering van Zjitomir.

Badoglio vestigt louter administratief bewind.

Britten en Italianen houden stand op Leros.

HET RUSSISCHE WINTER-OFFENSIEF.

Zjitomir veroverd.

Om zijn greep te versterken op de verbindingen van het Duitse leger in Zuid-Rusland toog het Sovjet-leger van het veroverde Zhitomir naar de belangrijke Odessa Lwow spoorlijn waarover de manschappen en wapenen uit Hitlers arsenalen en fabrieken in het Reich stromen naar de Zuidelijke sector van het Oostfront. Terwijl de Russische cavalerie en lichte tanks zich aan het hoofd van de legerscharen bevinden joegen krachtige eenheden van Generaal Vatutins 1e Oekraïne-leger de nazies achterna over de rivier de Teterev ten Zuiden van Zjitomir in de richting van Berditsjev, 34 kilometer ver. Van Berditsjev is het nog slechts 100 kilometer naar de Odessa-linie — maar het zijn 60 kilometers door een district met steppen en wouden, die reeds met sneeuw bedekt zijn.

De Leningrad-Odessa spoorlijn, welke Hitlers Noordelijke en Zuidelijke invasie-legers verbindt, is doorgesneden te Zjitomir en op zijn minst nog op één andere plaats tussen Zjitomir en Korosten.

Met de val van deze stad en de huidige opmars naar de Odessa-Lwow lijn, is het einde van Hitlers overheersing in de Oekraïne. Ruslands korenschuur en meest ontwikkelde industrie-centrum, in zicht. Niet alleen bewoog Vatutins leger zich in Zuidelijke richting voort naar de Odessa-Lwow spoorlijn, doch groepen van zijn mobiele afdelingen trokken ook in Westelijke richting naar Sjepetovka, 110 kilometer ver. Sjepetovka, een stad in het Westelijk deel van de Oekraïne met 25.000 inwoners, is een belangrijk spoorwegknooppunt en de laatste schakel in de Minsk-Baranowice-Luniniec-Rowne lijn — de enige overgebleven spoorlijn, welke de Duitse legers in het Noorden met die in het Zuiden van Rusland verbindt.

Bij de val van Sjepetovka zullen de nazies gedwongen zijn voor de verbinding tussen de legers in het Noorden en in het Zuiden de spoorlijnen te gebruiken, welke ver terug door Polen gaan.

Ten Noorden van de Oekraïne woedt een grote slag in de Pripet-moerassen tussen de Pripet en de Dnjepr. Het Russische communiqué duidde dit gebied aan als „ten Zuiden van Retsjitsa. Het omvat het ruitvormige gebied tussen Zjoblin in het Noorden, Gomel in het Oosten, het punt van samenkomst der rivieren Pripet en Dnjepr in het Zuiden en Kalinkovitsji in het Westen.

Het Sovjet-leger heeft in de laatste vier dagen ongeveer 5500 Duitsers gedood in dit gebied en 150 tanks vernield. Dit is de bloedige slag, waarbij de Russen een flinke wig gedreven hebben in de krachtig versterkte linies en daar hun successen uitbuiten. De twee huidige doelen schenen te zijn om Gommel in de flank te nemen en Kalinkovitsji te veroveren.

De cavalerie onder bevel van Luitenant-Generaal Victor Baranov speelt een grote rol in Vatutins opmars ten Westen van Kiev. De verovering van Zjitomir is grotendeels te danken aan Baranovs cavalerie. De Generaal werd Zondag begiftigd met de order van Suvorov 1e klasse voor zijn heldhaftige daden. Er zijn twee sleutelpunten voor de Duitse stellingen ten Zuiden van Kiev en in de Noordelijke sector van de Dnjepr-bocht welke de nazies nog houden. Deze zijn de spoorwegknooppunten Znamenka, op 100 kilometer ten Noord-Oosten van Krivoi Rog en Tsvetkovo, op 110 km. langs de spoorlijn ten Zuid-Oosten van Belaya Tserkov. Zij zijn enkel van voordeel voor de Duitsers als uitgangspunten voor de troepen, welke ten Zuiden van Kiev langs de Dnjepr liggen afgesneden en voor de strijdkrachten, die ten Zuid-Westen van Krementsjug gepasseerd zijn. Mochten deze knooppunten vallen, dan zullen duizenden indringers terug moeten vallen over de spoorlijn naar de Odessa-Lwow lijn of door Dolinovka naar Nikolaev.

Een machtige strijd duurt nog voort in de Straat van Kertsj en op het schiereiland van Kertsj. „Pravda" zeide, dat het succes van de Sovjet-troepen op de bruggehoofden ten Zuiden en Noord-Westen van Kertsj gegarandeerd is door de Russische vlooteenheden, die de Straat heen en weer oversteken. Zee- en luchtgevechten zijn er in volle gang. De Duitsers hebben vlootstrijdkrachten en eenheden van de Luftwaffe, welke de Russische verbindingslinies pogen te verpletteren, doch zij hebben niet het initiatief en elke dag worden de bruggehoofden nog meer versterkt als voorbereiding voor een krachtige opmars tegen de Duitse stellingen op het land. De Duitsers vechten op vele plaatsen voor hun stellingen op de Krim, doch grotendeels vechten zij om hun aanvoerlijnen open te houden: de spoorlijnen, waarover hun troepen in Westelijke richting moeten reizen om te ontkomen aan gevangenneming of de dood (Moskou, (AP) 14.11).

VERKLARING VAN BADOGLIO.

Als volgt luidt een verklaring, welke door Maarschalk Pietro Badoglio werd uitgegeven:

„In een proclamatie tot het Italiaanse volk op 13 October laatstleden waarbij ik bekendmaakte dat in opdracht van Zijne Majesteit den Koning de oorlog was verklaard aan Duitsland, deed ik ook voorstellen betreffende een grondwettelijke regering onder mijn leiding. Het was mijn bedoeling een beroep te doen op de meer vooraanstaande vertegenwoordigers van alle politiekepartijen, geen uitgezonderd, opdat de regering een volkomen democratisch aspect zou hebben. Ik deed mededeling aan de Geallieerde missie, dat de vorming van deze regering gestadiglijk zou geschieden, aangezien velen dezer vertegenwoordigers zich niet in de bevrijde zones bevonden en daarom voorlopig niet beschikbaar waren. Ik gaf toen de verzekering, dat ik contact zou zoeken met de staatslieden in de bevrijde zones teneinde een aanvang te maken met de gedeeltelijke voltooiïng der regering. In feite ging ik naar Napels om te spreken met Graaf Sforza, Benedetto Croce en anderen.

Sforza verklaarde, dat hij bereid was alle mogelijke steun te geven aan mijn regering, doch dat hij er geen deel van zou uitmaken omdat volgens zijn mening de Koning zou moeten aftreden, de Kroonprins zijn recht tot opvolgen zou moeten afstaan en dat de de zoon van den Kroonprins Koning zou worden gemaakt met een regentschap, gezien zijn minderjarigheid. Benedetto Croce gaf dezelfde mening te kennen. Ik wees hun er op, dat het belangrijkste probleem was om Italië te bevrijden van Duitsland; dat wij elke maatregel, vooral een van zo diep ingrijpende aard, welke beroering zou veroorzaken in de bevrijde zone, ten koste van alles achterwege moesten laten in ons belang en dat der Geallieerden en dat wij in elk geval zouden moeten wachten op de bevrijding van Italië in zijn geheel zodat het Italiaanse volk geheel en niet slechts een deel ervan openlijk zou kunnen beslissen welke vorm van regering het verlangt.

Aangezien zowel Sforza als Croce hun mening gestand hebben gedaan en aangezien andere politieke leiders met wien ik sprak, geen deel wilden nemen aan de regering keerde ik naar hier terug zonder een uiteindelijke regering tot stand te hebben gebracht. Intussen deelde het hoofd van de Geallieerde missie mij mede, dat verscheidene afdelingen van zijn missie op weg waren met het doel te werken met de verschillende ministeries, teneinde een nieuw bestuur aan de gang te krijgen. Het was daarom noodzakelijk voort te gaan met het vormen van tenminste het uitvoerend deel der ministeries, opdat het werk met de verscheidene afdelingen van de commissie niet vertraagd zou worden.

De Koning heeft de goedkeuring gegeven aan dit plan. Ik zal thans de regering voltooiën met onder-secretarissen, die door middel van eigen besluiten en gezag de vraagstukken zullen moeten overwegen en behandelen, welke tot elk ministerie behoren; hieronder valt het gezag om alle documenten binnen de bevoegdheid der onderscheidene ministers te tekenen. Op deze wijze zal het nodige administratieve werk niet opgehouden worden, zorgen voor beroeringen in de bevrijde zones worden vermeden en volkomen tegemoet gekomen worden aan de verlangens, welke door de hoofden van alle politieke partijen werden te kennen gegeven.

Wat mij zelf betreft: zodra wij Rome bereiken zal ik verheugd zijn zulk een zware last over te geven aan meer kundige handen en jongere krachten. Ik ben blij in opdracht van den Koning de verantwoordelijkheid van de wapenstilstand en de oorlogsverklaring aan Duitsland te hebben aanvaard en op elke wijze en met alle kracht te hebben samengewerkt met de pogingen, die de Engels- Noordamerikaanse strijdkrachten hebben gedaan en nog doen om Italië te bevrijden."

Op een persconferentie, waarbij Badoglio geflankeerd werd door Generaal Majoor Kenyon Joyce, hoofd van de Geallieerde commissie van toezicht en Brigadier Generaal Maxwell Taylor, Stafhoofd van Joyce, zeide de Maarschalk, dat hij een boodschap ontving van de leiders der 6 Italiaanse politieke partijen. Hierin stelden zij voor, dat bij de bevrijding van de hoofdstad een geheel grondwettelijke regering zal worden gevestigd en Badoglio slechts belast zal blijven met de militaire aangelegenheden. Badoglio bevestigde het aftreden van Generaal Mario Roatta als Stafhoofd van het Italiaanse leger na de protesten der Joegoslaven, dat hij oorlogsmisdadiger zou zijn. Generaal Vittorio Ambrosio, die thans Stafhoofd is en eveneens door de Joegoslaven beschuldigd wordt, „zal een beslissing treffen over hetgeen hij doen moet." Badoglio prees het gedrag der Italiaanse diplomaten en zeide, dat de Italiaanse regering hoopt weer diplomatieke betrekkingen met Rusland aan te knopen. Voorts zeide hij, dat Generaal Eisenhower een lijst gegeven is van de Italiaanse troepen, welke voor de strijd beschikbaar zijn. Sommige van de Italiaanse bergtroepen zouden van groot nut zijn in de huidige gevechten, zeide Badoglio. (Italiaans Hoofdkwartier in Italië, (AP) 14.11).

Het nieuws van vandaag.

Zjitomir is gevallen. Dit belangrijke nieuws, dat Zaterdag door Maarschalk Stalin in een dagorder werd bekend gemaakt, konden wij nog in een gedeelte van onze editie vermelden. In het telegram over het Russische winter-offensief kan men thans lezen van welk belang deze verovering is. De spoorlijn tussen Leningrad en Odessa — van Noord naar Zuid dus — is doorgesneden en hiermede ook de directe verbinding tussen de Duitse legers in het Noorden en Zuiden van het Russisch front. De Russen trekken nu naar Korosten, dat bijna bereikt is, en naar de spoorlijn, welke van Polen naar Odessa in het Zuiden van Rusland leidt. Hevige gevechten worden ook nog geleverd rondom de Pripet-moerassen en op het schiereiland van Kertsj, waar de Sovjets hun stellingen versterken.

De Duitsers moeten wel toegeven, dat het gevaar voor de Wehrmacht in het Oosten nog is toegenomen en zelfs werd aan een Duitsen correspondent toegestaan te seinen dat de Duitse linie in Rusland eerder verlengd dan verkort is door de terugtrekkingen.

Maken de Russen alzo snel voortgang in hun offensief, de Geallieerden in Italië komen maar heel langzaam verder. Het 8e leger wist wel de Sangro over te steken en Atessa te veroveren, doch aan het front van het 5e leger stiet men op een krachtig Duits verzet. Het Duitse geschut is erg actief en ook verschijnen meer toestellen van de Luftwaffe boven het krijgstoneel. Hiertegen geeft de Geallieerde luchtmacht hardere klappen terug. Het spoorwegknooppunt Antheor aan de Franse Riviera werd voor de derde maal gebombardeerd en in de afgelopen nacht onderging Sofia, de hoofdstad van Bulgarije, een aanval door Geallieerde vliegtuigen. Vooral de spoorwegobjecten waren het doel van de aanval. Hiermede is weer hulp verleend aan de Joegoslavische patriotten, die succesrijke slagen leveren tegen de nazies. Twee belangrijke steden, Koprivnica en Virovitica nabij de Hongaarse grens, werden pas veroverd. Op het eiland Leros in de Dodecanesus wordt nog gevochten tegen de Duitsers, die er aan land kwamen. De toestand is betrekkelijk bevredigend; de Duitsers lijden grote verliezen en worden tegengehouden.

Aan het politieke front valt nog de Libanese quaestie te vermelden, waarover ons weekoverzicht vandaag handelt. Generaal Georges Catroux is op weg naar Beiroet en passeerde Caïro waar de Egyptische studenten tegen de Fransen demonstreerden. In het Italiaanse Hoofdkwartier heeft Badoglio toegegeven, dat zijn regering niet de medewerking kan verkrijgen van de bestaande politieke partijen, die het aftreden van den Koning wensen, zodat zijn bewind tot de bevrijding van Rome louter administratief zal zijn.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Er is weinig verandering te melden in de toestand aan het front van het 5e leger. De vijand onderhoudt zijn defensie. Succesrijke patrouilleringen worden uitgevoerd door het 8e leger.

Spoorwegobjecten te Sofia werden gisteren aangevallen door middelzware bommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht. De doelen werden goed getroffen en een herstellingswerkplaats werd geraakt. Tijdens de nacht van 13 op 14 November vielen nachtbommenwerpers de spoorwegdoelen in de Franse Riviera aan.

Lichte bommenwerpers vielen de haven van Civitavecchia aan. Gevechtsbommenwerpers bestookten gisteren spoorwegobjecten, kampementen en motortransporten in Noord-Italië en Joegoslavië. Gevechtsvliegtuigen voerden offensieve patrouillevluchten uit boven het gevechtsgebied. Bij deze verrichtingen werden 9 vijandelijke vliegtuigen vernield. Een onzer vliegtuigen wordt vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 15.11).

COMMUNIQUÉ VAN CAÏRO.

Als volgt luidt het communiqué uit het Midden-Oosten:

„Zowel in de Centrale als Noordelijke sectoren van Leros zijn onze troepen erin geslaagd hun stellingen te verbeteren. Grote verliezen worden nog aan den vijand toegebracht en een aantal gevangenen werd genomen. Lange afstands gevechtsvliegtuigen en bommenwerpers van de Raf deden gisteren de gehele dag aanvallen in het gebied van de Aegeïsche Zee en op Leros. Ontploffingen werden veroorzaakt te Kaap Pantali, de Alinda-baai en de Curana-baai en op andere punten werden branden gesticht. Onze bommenwerpers vielen de scheepvaart in de Suda-baai aan. Gevechtsvliegtuigen op offensieve patrouillevluchten boven Creta vielen vele militaire doelen aan. Het vliegveld te Heraklion werd in de afgelopen nacht gebombardeerd. Zware bommenwerpers vielen ook het vliegveld Maritza (op Rhodos) tijdens de nacht aan. Van deze en andere verrichtingen wordt geen onzer vliegtuigen vermist" (Caïro, (AP) 15.11).

De afgelopen Week.

Wat schuilt er achter de Libanese crisis?

Terwijl de Verenigde Landen strijden voor de vrijheid en onafhankelijkheid van alle volken is in het Nabije Oosten een toestand ontstaan, welke zeker niet zal bijdragen tot het vertrouwen der kleine mogendheden en zogenaamde „achterlijke volken" op het bereiken van deze doelstellingen. Daar moet dan nog bijkomen dat men bij den vijand een betere politiek meent te zien en alle punten van het Atlantische Handvest en de Moskou-verklaring gaan lijken op louter hol gepraat der grote mogendheden.

Immers, wat de werkelijke toestand er ook moge zijn, hebben Birma en de Philippijnen van Japan reeds zg. onafhankelijkheid gekregen. En wij twijfelen er niet aan of Nederlands Oost-Indië zal eerlang ook een vazallen-onafhankelijkheid verwerven als de vijand ziet dat hij hiermede een krachtiger front kan maken tegen de Geallieerden.

Wij herhalen het nogmaals: wij weten niet hoe de ware stemming van deze volken in het Verre Oosten is ten opzichte van den bezetter, maar duidelijk is wel, dat een dergelijke politiek van den vijand indruk moet maken op volken in het Geallieerde kamp, die nog in het geheel niet tevreden zijn over hun positie.

Noemen wij als voorbeeld Brits Indië, waar op het ogenblik in Bengale een grote hongersnood heerst, waar volksleiders als Ghandi en Neru gevangen zitten en waar een algemene afkeer bestaat tegen de Britse overheid.

En beschouwen wij vervolgens de woelingen in het Midden-Oosten, waar de Libanezen nu in woede ontstoken zijn door het optreden van een Fransen Resident Generaal, die maar even de gehele regering van het land gevangen zet.

Het Franse Nationale Comité in Algiers stelt zich blijkbaar achter den Resident Generaal, Jean Helleu, maar besluit nu met het oog op de protesten van Britse en Egyptische zijde Generaal Georges Catroux te sturen, de man, die na de verovering van Syrië en Libanon op Vichy in 1941, in naam van Vrij Frankrijk de volgende tweeërlei verklaring aflegde:

1 Gekomen ben ik om een einde te maken aan het mandaatsregime en om u vrijheid en onafhankelijkheid te brengen;

2. Gij kunt twee afzonderlijke staten scheppen of wel één verenigde natie.

Aldus geschiedde. Syrië en Libanon werden onafhankelijk en kregen elk hun regering. Maar de bepaling bleef, dat de Franse troepen de landen zouden blijven bezetten tenminste tot na de oorlog en dat een Franse Resident Generaal de Franse belangen zou blijven behartigen en toezicht blijven oefenen.

Waar de Britse Regering in Londen en de Britse Gezant in Caïro hun instemming betuigden met de proclamatie van het Vrije Frankrijk indertijd door Catroux afgekondigd, daar valt op Engeland de verantwoordelijkheid om toe te zien dat de Franse toezeggingen vervuld worden. Dit is de reden waarom de Christelijke en Mohammedaanse leiders van het land een beroep deden op de Britten om in de huidige toestand in te grijpen.

Ondanks al hun verbondenheid met de Franse cultuur willen de leiders van de Libanon met geen tittel of jota afstand doen van hun culturele onafhankelijkheid in Arabische zin, evenmin als van hun onafhankelijkheid op ander terrein.

Hieraan wordt niets veranderd door de omstandigheid, dat de Libanezen zeer veel te danken hebben aan de Fransen (o.m. verkregen zij binnen zekere grenzen autonomie voor reeds meer dan tachtig jaren, dank zij de Franse druk op Turkije).

Doch dit feit op zich zelf wakkerde het streven naar onafhankelijkheid aan, een streven, dat nog vele malen versterkt werd na Wereldoorlog I, toen de mandaatsregering overging tot de schepping van de „Groot-Libanon" waarbij ook een aantal Syrische districten gekoppeld werd met overwegend Mohammedaanse bevolking, zodat in de huidige Libanon de Christelijke meerderheid nog maar op het nippertje behouden bleef.

Over de huidige tendenzen in Syrië en Libanon valt het volgende te zeggen:

De grote meerderheid der Christenen — Maronieten, Orthodoxen, Katholieken en Protestanten — heeft haar hoop op Engeland gevestigd. De betrekkingen tot Frankrijk hebben geleden omdat Frankrijk zich zwak getoond heeft en niet voldoende zijn beloften nakomt.

De Arabieren hebben ook niet veel meer op met de Fransen en door de laatste gebeurtenis zal de animositeit wel ernstig zijn toegenomen. Egypte, dat zich dikwijls opwerpt voor de Pan-Arabische zaak, heeft ten minste een krachtig protest laten horen en zelfs gedreigd zijn positie „vis-à-vis" die van Frankrijk te stellen, indien niet spoedig een oplossing gevonden worde.

Daarentegen helt de sympathie der Arabieren steeds meer naar de Engelsen over.

Op dit punt gekomen is het van belang na te gaan, hoe Engeland altijd gestaan heeft ten opzichte van Syrië en Libanon. Dan kan meteen worden vastgesteld dat het nimmer naar de heerschappij over deze landen streefde. Integendeel, toen in 1918 de oorlog afgelopen was en de quaestie van de verdeling van de Turkse nalatenschap op het program stond, hebben de Engelsen volgaarne hun troepen teruggetrokken en het aan de Fransen en de Arabieren overgelaten om in een of andere vorm tot overeenstemming te geraken.

Frankrijk daarentegen had het tot een traditie gemaakt zich in de Syrische aangelegenheden te mengen; het had zelfs, na het bloedbad van 1860, het patronaat over de vervolgde Maronieten op zich genomen. Dat het deze zelfde Maronieten thans teleurstelt en de Patriarch, Zijne Gelukzaligheid Antonius Petrus Arida, zelfs zijn grote verontwaardiging tot uiting moet brengen, is betreurenswaardig.

De verbittering schijnt hand over hand toe te nemen. Christenen en Muzelmannen zijn vereend in de opstand. Dit is al te meer jammer als men beschouwt, dat zij Frankrijks val niet aangrepen als mogelijkheid om in opstand te komen en zich van het Franse gezag te bevrijden, maar juist nu, nadat het Vichy-bewind met Generaal Dentz verdreven werd en de jonge beweging van Generaal Charles de Gaulle Frankrijk in zijn grootheid tracht te herstellen.

Dat zich Franse troepen in Syrië en Libanon bevinden is vanzelfsprekend en zou moeilijk anders kunnen. De landen hebben geen eigen weermacht en in het kader van de heersende oorlogsomstandigheden, de laatste dagen nog verscherpt door de Duitse operaties in de Aegeïsche Zee, moeten er middelen zijn om de rust en orde te handhaven. Maar dat de huidige onrust door het optreden van de Franse overheid zelf veroorzaakt werd en bovendien de troepen worden gebruikt om deze bloedig te onderdrukken, getuigt niet van veel tact.

Moge de bemiddeling van Generaal Catroux spoedig een oplossing brengen in dit onzalige geval.

Nederland.

TE OTTAWA TERUG.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana is Zaterdag te Ottawa teruggekeerd.

QUARANTAINE CONFERENTIE BEGONNEN.

Vandaag is de Westindische quarantaine conferentie te Port of Spain begonnen. Dr. Arends vertegenwoordigt Curaçao; Dr. F. P. Schuitemaker Suriname.

NIEUWE GOUVERNEMENTS-SECRETARIS IN SURINAME.

Dr. Gerhard M. A. Mertens, advocaat-generaal in Suriname, is benoemd tot Gouvernements-secretaris aldaar, als opvolger van Dr. J. A. Westrik.

NIEUWE PRESIDENT VAN HET HOF IN SURINAME.

Doctor Karel Johannes Nes van Erpecum gedurende 20 jaren lid van het Hof van Justitie in Suriname, is bij K.B. van 4 November benoemd tot President van dat Hof. Als opvolger van Mr. J. C. Brons.

AANVAL OP N.S.B.-ER.

Het hoofd van de politie te Harlingen Van Wijnen is door patriotten aangevallen en zwaar gewond. Men vermoedt, dat de aanvallers zijn Harm Prins en Johannes Adrianus de Klerk, beiden uit Harlingen.

NEDERLANDS INDISCHE BOMMENWERPERS IN ACTIE.

Zaterdagmiddag hebben Nederlands Indische bommenwerpers bij het eiland Larat (Tanimbars) een Japans vrachtschip van 1000 ton tot zinken gebracht. Zondagavond hebben Geallieerde bommenwerpers de haven van Kaimana en het vliegveld van Tomuka, alsmede de dorpen Kaukenau en Keaukwa aangevallen.

MARINEBASIS TE SOERABAIA GEBOMBARDEERD.

Geallieerde bommenwerpers hebben gisteren ondanks het zeer slechte weer een tocht van 1200 km. gemaakt om de Marine basis te Soerabaia aan te vallen, waarop zij 22 ton bommen hebben geworpen. De slechte weersomstandigheden verhinderden het resultaat van deze aanval waar te nemen.

DOODSTRAF VOOR OORLOGSMISDADIGERS.

De „New York Times" deelt mede, dat de Geallieerde commissie voor onderzoek naar oorlogsmisdaden voorbereidingen treft om de strafwet in verschillende landen veranderd te krijgen, vooral in deze zin, dat de doodstraf wordt ingevoerd, daar waar deze niet meer bestaat.

KRACHTIGE EVANGELISATIE-ACTIE.

Uit Génève komt het bericht, dat Dominee Hendrik Kramer sinds hij uit het concentratiekamp ontslagen is, een biezonder krachtige evangelisatie-actie voert door geheel Nederland, waar hij overal, soms driemaal per dag, spreekbeurten vervult.

SLECHTE GEZONDHEIDS-TOESTAND IN NEDERLAND.

Een dokter, pas uit Nederland ontvlucht en in Londen aangekomen, vertelde, dat de gezondheidstoestand in Nederland steeds slechter wordt en ongetwijfeld nog slechter zal worden. Tuberculose en maagzweren nemen steeds meer toe. Insuline, quinine zijn in het geheel niet meer te krijgen, evenals iodine en aspirine. De Duitsers hebben de meesten ziekenhuizen voor een groot deel in beslag genomen en de verspreiding van geslachtsziekten neemt hand over hand toe.

COCA-COLA.

Een aardig geval, dat geschied is gedurende het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana aan Suriname, wordt medegedeeld door „De West" van Zaterdag:

Een aantal Bosnegers was naar Paramaribo gekomen om te dansen voor de Prinses. Na de dans werd hun gevraagd wat zij wilden drinken. Een van de Bosnegers zeide, dat hij iets heel biezonders wilde drinken, en toen men hem vroeg wat dat dan was, zeide hij: „Coca-Cola; daar heb ik zoveel van gehoord".

EEN MILLIOEN NEDERLANDERS BUITEN NEDERLAND.

Een officieel stuk uit Washington bevat de mededeling dat op zijn minst eentiende gedeelte van de bevolking van Nederland, dat wil dus zeggen ongeveer een millioen Nederlanders door de oorlog buiten Nederland zijn, verweg het kleinste gedeelte daarvan, op zijn hoogst 5.000 zijn uitgewekenen, derest is door den bezetter uit Nederland weggevoerd.

Op het Rabbinaat van de Synagoge in de Columbusstraat ligt iedere dag van 10—12 uur (behalve Zaterdag en Zondag) een lijst ter inzage van Nederlandse Joden die zich in Zwitserland bevinden.

„DE TIJD" DRIEMAAL PER WEEK.

„De Tijd", het bekende katholieke dagblad, mag in het vervolg slechts driemaal per week verschijnen.

DIPHTERIE IN NEDERLAND.

In een week hebben zich in Nederland 1952 nieuwe gevallen van diphterie voorgedaan. De daarna voorafgaande week 1717 nieuwe gevallen, aldus deelt het „Algemeen Handelsblad" mede. Alleen voor Amsterdam bedroegen in beide deze weken deze cijfers 273 en 351.

ALS DE KONINGIN ER NIET IS.

Een Nederlands sluikblad deelt mede, dat de N.S.B.-er Woudenberg onlangs in een plaats in Overijsel een propagandarede voor een vereniging van bijenhouders hield, om dezen aan te sporen tot betere organisatie en samenwerking met het N.S.B. arbeidsfront. Nadat hij uitgesproken had vroeg een oude man het woord die zeide: „Er is een ding, dat de geachte spreker niet moet vergeten: als goede bijenhouders weten wij allen, dat de Koningin moet terugkeren, want wanneer de koningin niet in de korf is weigeren de werkbijen te werken.

AUTOBANDEN IN BESLAG GENOMEN.

De Duitsers hebben 54 autobussen van de Haagse Tramwegmaatschappij en 31 van de Amsterdamse Gemeentelijke Tram in beslag genomen en naar Duitsland gebracht.

KRIJGSGEVANGEN IN NEDERLANDS INDIË.

Het Rode Kruis heeft een aanvullend bericht ontvangen over de toestand van Nederlandse krijgsgevangenen in Nederlands Indië, welk bericht tot de conclusie komt dat deze toestand dragelijk is ofschoon de voeding niet voldoende mag heten, dit laatste wordt toegeschreven aan het feit dat de Japanse voeding onvoldoende is volgens Europese maatstaten. De meest algemene klap gaat over het feit dat er zo weinig brieven van buiten binnen komen en verder dat er teweinig geneesmiddelen en kleren zijn. Wat de geneeskundige zorg betreft,- deze is voldoende en artsen onder de gevangenen hebben deze op zich genomen, doch er zijn te weinig tandartsen en oogspecialisten, omdat door het gebrek aan vitamine tand- en oogziekten toenemen. Ofschoon Nederlands Indië 1½ jaar bezet is, is nog steeds niet bekend hoeveel gevangenen er zijn en waar dezen vertoeven. Men kent de namen en de verblijfplaatsen van ongeveer 20.000 gevangenen, hetgeen naar ruwe schatting ongeveer de helft van het totaal is. Wat de burgerlijke geinterneerden betreft, daarvan kent men alleen ongeveer 300 namen van diegenen die in West Borneo zijn geinterneerd.

RUILHANDEL IN NEDERLAND.

De ruilhandel neemt in Nederland steeds meer toe. Volk en Vaderland klaagt erover dat Zeeuwse vissers voor hun vis eieren, boter en tabak vragen.

DE STRIJD DER MANNEN VAN DE ZEE.

De G.P.D. schrijft:

Een Nederlandsen zeeman werd het bronzen oorlogskruis verleend. Zijn schip was getorpedeerd op de, Noordroute en zeven dagen zwierf de reddingssloep met enige manschappen er in over de Barentszee. Eindelijk bereikte de reddingsboot Nova Zembla; de jongens waren gered.

De jonge zeeman, wien thans het Bronzen Oorlogskruis werd verleend, was de tweede Machinist, een lange slungel met een paar trouwe ogen in zijn hoofd. Hij was niet de hoogstgeplaatste der geredden, maar hij heeft de meeste moed en het meeste doorzicht getoond. En daarom ging op hem tijdens deze barre tocht door een ijzigkoud zeegebied de leiding als van zelf over. De overigen hebben zijn rustige meerderheid gevoeld en daarom erkend.

Op zeker ogenblik was de ontbering zó groot geworden, dat practisch niemand meer op uitkomst kon hopen. Er was bijna geen zoet water meer aan boord en de proviand bestond alleen nog maar uit droog scheepsbeschuit en melkpoeder. Hij, die van den kapitein de leiding over de sloep had gekregen, lag apathisch in elkaar gedoken met bevroren tenen en niet meer tot denken bekwaam. Maar deze tweede machinist wist er toen bij zijn makkers de moed in te houden. De benzinemotor was defect geraakt — de vlotterpen was uitgesleten — en hij was verplicht geweest de carburator zelf te demonteren. En terwijl de bemanning wanhopig in de sloep neergezeten was, vijlde hij ijverig om de braam van de vlotterpen weg te werken. Maar onderwijl bleef hij toch met zijn voeten de trapbeweging van een fietser maken, het enige middel om te voorkomen, dat zijn tenen zouden bevriezen.

Trappen, jongens... schreeuwde hij telkens tussen zijn werk door. Dat was tot de matrozen, die aan de riemen zaten. Als ze hun voeten maar een ogenblik stil hielden, liepen ze kans op bevroren tenen.

Er waren maar enkele dekens in de reddingssloep. Toen besloot die tweede machinist, dat hij, die de toerbeurt van slapen toekwam, een extra deken moest hebben. En die niet slapen, die moeten trappen... was zijn advies.

Tegen de nacht had hij de carburateur eindelijk gereed. Toen de motor weer aansloeg, zag hij iencns een Russischen matroos op de knieën gaan. Wie weet, voor het eerst na lange jaren, misschien wel voor het eerst in zijn leven, bad deze Bolsjewist. Een dankgebed tot den Allerhoogste, omdat er weer een kansje op redding was gekomen, want de motor liep. Een van de Nederlandse jongens uit die sloep maakte daar een schampere opmerking over.

„Als jij je bek niet houdt, laat ik je binden", zeide toen die tweede machinist. En hij volgde het voorbeeld van den Rus, wiens gebed hij niet verstaan kon, maar ook hij dankte God voor de hulp tot op dit barre ogenblik. Toen hebben al deze schepelingen in hun grote nood een dankgebed gestort, op eenvoudige wijze weliswaar, maar diep-gemeend. Zelfs de spotter kon toen niet meer achterblijven en viel op de knieën.

De volgende avond zagen zij land... Nova Zembla.

N.S.B.-ERS KRIJGEN HET MOEILIJK.

Een N.S.B. onderwijzer genaamd Burger werd door onbekenden dood geschoten. Twee marechaussees te Obdam, die opdracht hadden gekregen twee mensen, die ondergronds waren gegaan, naar een concentratiekamp te brengen, zijn zonder dit gedaan te hebben spoorloos verdwenen. Een politieagent te Boskoop liet twee Nederlandse patriotten uit hun cel ontvluchten, liet twee N.S.B.-ers in deze zelfde cel en verdween. Gedurende de laatste week hebben Nederlandse patriotten overvallen gedaan op de distributiebureaus van Ter Boer, Scherpenzeel, Ootmarsum, Staphorst en Vollenhove en hebben het raadhuis van Heeze (Noord Brabant) doen afbranden.

WERK VOOR DE KERK.

Een aantal lidmaten van de Nederlands-Hervormde en Gereformeerde Kerk te Londen hebben zich tot een commissie verenigd teneinde het Missie werk na de oorlog in Nederlands Indië te organiseren. Voor een deel is deze commissie tot stand gekomen als resultaat voor brieven, ontvangen van Nederlanders die thans in Australië zijn, verzoekend, dat doop en huwelijk, die daar hebben plaats gehad, zullen worden ingeschreven in de registers van de Nederlands Hervormde Kerk van Londen. Hieruit begreep men dat ten deze opzicht veel te zou zijn met het oog op Nederlands Indië. Enige ondercommissies zijn ingesteld. Men verklaart, dat Nederlandse en Nederlands Indische Dominees, die thans in Engeland zijn, ten deze belangrijk en uitgebreid werk te wachten staat en dat zij dus grote verantwoordelijkheid hebben. De Commissie zal contact zoeken met bestaande godsdienstige lichamen en organisaties in de Verenigde Staten van Amerika, Nederlands West Indië, Afrika, Australië, Zwitserland. De Commissie heeft te kennen gegeven, dat men onmiddellijk vóor „eerste hulp verlening" gereed moet zijn na de bevrijding van Nederlands Indië. Deze „eerste hulp dienst" zal vrouwen en mannen recruteren, die als missionarissen, artsen, verpleegsters naar Nederlands Indië zullen gaan. Zij zal ook materiële hulp zenden: voorraden voor ziekenhuizen en scholen en godsdienstige lectuur. Op het ogenblik verspreidt zij een brochure, getiteld: „Wanneer Nederlands Indië bevrijd zal zijn".

DE HEER EN MEVROUW
Agustin Diaz B.-Lemus
geven hierbij kennis van het voorgenomen huwelijk van hun zoon
EDGARDO
met
Mej. Maria Eusebia Wever

MEVROUW
Annette Wever-geb. Lampe
geeft hierbij kennis van het voorgenomen huwelijk van haar dochter
MARIA
met
den heer Edgardo Diaz L

waarvan de voltrekking plaats zal vinden op 17 November a.s. om 8 uur p.m. in de H. Franciscuskerk te Oranjestad Aruba.
Receptie: 8.30 p.m.—10.30 p.m., Wilhelminastraat No. 49.
EENIGE KENNISGEVING.

TERREUR VAN DE GROENE POLITIE.

Een Nederlands sluikblad maakt melding van het woeste optreden der gehate Duitse groene politie in Nederland, die daar een ware terreur oefent.

Zo heeft deze politie onlangs in het wilde weg schoten gelost op zeilboten in het Zuid-Laarder-meer, waardoor 3 bekende burgers van Hoogeveen werden gedood: Jonkheer G. de Jonge en de Heren Mulder en Baars. Onlangs werden in het station in Zwolle 2 jongelui door deze politie doodgeschoten.

DROEFHEID EN VREUGDE.

„De Horm", het N.S.B.-blad is alweer boos. Ditmaal op den Heer Apeldoorn, die hoofdredacteur was van het bekende „Amsterdamsche Effectenblad", welk blad met een collega, op hoog Duits bevel moest worden samengesmolten tot „Het Financiële Dagblad Apeldoorn werd hoofdredacteur van het nieuwe blad en schreef in zijn laatste hoofdartikel in zijn oude blad:

„Ons blad heeft de Franse revolutie medegemaakt en ik haar excessen in Nederland. Het heeft gerapporteerd over het herstel in de Rijksfinanciën na het Napoleontische tijdperk; het heeft de eerste proclamatie afgedrukt, die uitgevaardigd werden na de opheffing van de Franse bezetting en het zag de tijdelijke vallingen van het Huis van Oranje terugkeren naar hun land. Kortom: het is de levende getuige geweest van alle droefheid en vreugde, die het Nederlandse Volk gedurende anderhalve eeuw heeft medegemaakt."

Om deze woorden nu is „De Storm" boos......

MISSIE NIEUWS.

Frater Hadriaus bediend.

Frater Maria Hadrianus, Directeur van het St. Albertuscollege te Pietermaai, is in het St. Elisabethshospitaal opgenomen en voorzien van de Heilige Sacramenten der Stervenden.

Pater Luyckx geopereerd.

Pater Martinus Luyckx O.P. is in de Amaya-kliniek te Rochester in de Verenigde Staten van Noord-Amerika geopereerd. De Pater hoopt spoedig naar zijn standplaats op Aruba terug te kunnen keren.

Buitenland.

ANTI-FRANSE BETOGINGEN IN EGYPTE.

De Egyptische verontwaardiging tegen het Franse optreden in de Libanon is zo groot, dat in Caïro en Alexandrië betogingen plaatsvonden. Grote auto-bussen vol studenten reden Zondag door Caïro en riepen: „Weg met Frankrijk." In Alexandrië haalden de demonstranten Franse vlaggen neer en een Franse officier werd gestenigd. (Caïro, (AP) 14.11).

DE WOELINGEN IN DE LIBANON.

Officieel werd door de Britten bekend gemaakt, dat het aantal slachtoffers in de Frans-Libanese botsing 140 bedraagt. Hieronder behoren 10 of 12 doden. Voorts werd gezegd, dat elk ogenblik schietpartijen kunnen ontstaan in Libanon en ook in Syrië (Caïro, (AP) 15.11).

JOEGOSLAVISCH COMMUNIQUÉ.

„Eenheden van het Nationale- Bevrijdingsleger vervolgen hun offensieve operaties in de Croatische provincies Slavonië, Sryem (in het Zuid-Oosten) en Zagorye (in het Noord-Oosten) alsook in Serbië, Macedonië en Bosnië. In Slowenië hebben hevige defensieve gevechten met Duitse eenheden nog voortgang en de vijand lijdt hevige verliezen.

In Dalmatië hebben de Duitse troepen een groot offensief geopend in verschillende richtingen in een poging de stranden en eilanden in de Adriatische Zee te bezetten. Op het schiereiland van Pelyesac (aan het Zuidelijk einde van de Dalmatische kust) hebben de Duitsers een tegen-offensief ingezet met enige mate van succes. Aan de grenzen tussen Sanjak (in Bosnië) en Serbië zijn eenheden van het Nationale Bevrijdingsleger met een Italiaans detachement gewikkeld in gevechten met de bezettingstroepen. In Herzegowina hebben succesrijke gevechten voortgang tegen de Duitsers en de Tsjetniks van Mihailovitsj. Tussen 19 en 21 October veroorzaakten eenheden van de 10e Herzegoweense brigade verliezen aan den vijand door 1460 manschappen te doden of verwonden. Ook veroverden zij 400 geweren en 66 automatische geweren, 5 kanonnen, 6 mijnenwerpers, 100.000 patronen, 2 radio-zendstations en ander oorlogsmateriaal. In het Oosten van Bosnië duren de gevechten met de Tsjetniks voort. Een Tsjetniks-detachement gaf zich over. Een Duitse afdeling, welke in Tuzla poogde door te dringen, werd afgeslagen en moest zich terugtrekken. Een tank werd buit gemaakt." (Londen, (AP) 15.11).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 14 November vervolgden de troepen van het 1e Oekraïne-front hun offensief en veroverden zij het districtcentrum van het Zjitomir-gebied Tsjukovitsj alsook meer dan 50 andere plaatsen, waaronder ongeveer 20 grote.

In het Fasotv-gebied sloegen onze troepen op succesrijke wijze vijandelijke tegenaanvallen met voetvolk en tanks af. Op het schiereiland van Kertsj overkomen onze troepen de vijandelijke weerstand en tegenaanvallen en veroverden zij de krachtig versterkte vijandelijke verdedigingspunten Otzjili en Kolonka.

Ten Zuiden van Retsjitsa vervolgden onze troepen hun gevechten ter uitbreiding van hun bruggehoofd op de rechteroever van de Dnjepr en veroverden zij de krachtig versterkte vijandelijke verdedigingspunten Bolotsjin, Yelin, Livasji, Ivanistsje, Vetkin, Orel, Zanitsa, Vossevel, Tasitsa, Beresovka I en Beresovka II.

In andere sectoren van het front vonden verkenningsactiviteiten en artillerie- en mortierenduels plaats. Op 13 November vernielden of ontwrichtten onze troepen aan alle fronten 71 Duitse tanks. 8 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur." (Moskou, (AP) 14.11).

SUCCES DER PARTIJGENOTEN.

Het communiqué, dat door de vrije Joegoslavische radio werd uitgezonden deelde mede, dat de guerrillastrijdkrachten van Generaal Josip Broz (Tito) 2 steden en spoorwegcentra nabij de Hongaarse grens hebben veroverd in een der hevigste slagen in weken tegen de Duitse verbindingswegen in de Balkan. De steden — Koprivnica en Virovitica — werden bezet na hevige gevechten (Londen, (AP) 14.11).

DUITSE LANDINGEN OP JOEGOSLAVISCHE EILANDEN?

Radio-Berlijn zeide, dat Duitse troepen zijn geland op drie eilanden in de Adriatische Zee, Cherso, Vaglia en Lussin, ten Zuiden van Fiume. Na een korte weerstand zouden de eilanden zijn bezet (Londen, (AP) 14.11).

CRISIS IN ROEMENIË.

In een bericht uit Boedapest in de „Gazette" van Lausanne wordt gezegd, dat het Roemeense Koninklijk Paleis te Bucuresti is geplaatst onder strenge bewaking door de politieke politie om te voorkomen, dat de oppositie-partijen contact zullen maken met Koning Mihai in verband met de grote crisis, welke ontstaan is door de nadering van de Russische legers. Een stroom van geruchten gaat door Bucuresti en een toenemende nerveusheid is merkbaar in de Roemeense hoofdstad. De arrestatie wordt gemeld van een aantal politici, die critiek oefenden op de voortzetting van de oorlog aan Duitslands zijde. Het garnizoen van Bucuresti zou in een staat van gereedheid zijn gebracht en een grote militaire activiteit wordt gemeld om de Ministeries van Oorlog en Binnenlandse Zaken. Vele Duitse SS-afdelingen beginnen op de straten van Bucuresti te verschijnen, aldus het bericht. (Bern, (AP) 15.11).

MOORD IN ALBANIË.

De radio van Tirana maakte bekend, dat Idhomone Kosturi, Voorzitter van de Nationale Raad in Albanië, welks leden met de Duitsers heulen, is doodgeschoten door onbekende personen. Dit gebeurde toen hij in een auto van het Parlementsgebouw wegreed. Zaterdag werd hij in Tirana begraven na een rouwdienst in de Cathedraal (New York, (AP) 15.11).

CANADESE EN NOORDAMERIKAANSE GEZANTSCHAPPEN TOT AMBASSADES VERHEVEN.

De Canadese en Noordamerikaanse Gezantschappen zijn verheven tot Ambassades en de Gezanten in de respectieve landen verkregen de rang van Ambassadeur.

Canada is het eerste Britse Dominion, dat de hoogste diplomatieke status vestigde in een vreemd land. De Verenigde Staten zijn het eerste land, dat een dergelijke stauts vestigt in een Brits Dominion (Ottawa, (AP) 14.11).

DE PAUS ZAL ROME NIET VERLATEN.

De correspondent van het Zweedse blad „Tidningen" in Rome, zeide dat Zijne Heiligheid de Paus Rome niet zal verlaten om te gaan naar een „veilig oord" in het gebied van enige oorlogvoerende mogendheid. De Paus hoopt nog, dat Rome zal worden beschouwd als „open stad", doch nieuwe geruchten omtrent Zijn vertrek uit het Vaticaan deden de ronde na het bombardement van Zaterdag 6 November op Vaticaanstad.

De „Tidningen" zeide, dat uit een onderzoek gebleken is, dat de schade tengevolge van het bombardement niet zo groot is als eerst verondersteld werd en dat de vlieger blijkbaar „al het mogelijke deed om zo weinig mogelijk schade aan te richten doch een zo groot mogelijke weerslag in de wereld te veroorzaken". (Stockholm, (AP) 14.11).

DUITSERS LATEN DE KRANKZINNIGEN LOS IN NAPELS.

Relman Morin seint uit Napels:

De ontdekking van een reeks verminkingsmoorden heeft de politie van Napels op het spoor gebracht van een moordmaniak, die — naar men gelooft — een der honderden geestelijk zieke personen is, welke door de Duitsers werden losgelaten voordat zij de stad de vorige maand ontruimden. Een der laatste handelingen der Duitsers voordat zij Napels verlieten was om de poorten van drie krankzinnigengestichten te openen. De Italiaanse politie maakte bekend, dat een vijfde slachtoffer — een jong meisje — verschrikkelijk verminkt gevonden werd in de „Vomero", een wijk van Napels welke op een heuvel ligt.

Drie andere vrouwen en een man werden tevoren vermoord en vervolgens verminkt op een wijze welke de politie doet geloven, dat alle moorden door één en denzelfden persoon gepleegd zijn. Niettegenstaande de beste pogingen om deze inlichtingen verborgen te houden heeft zich een paniekstemming verspreid over de gehele stad. Het feit, dat de Duitsers de Krankzinnigengestichten openden, is reeds bekend. De wetenschap dat de moordenaar vrij rondloopt, heeft nog bijgedragen aan de verschrikkingen van de oorlog voor de Napolitanen.

Het lijk van het meisje werd gevonden onder een hoop stenen van een gebouw, dat door een bom beschadigd werd. De werklieden begonnen de straat vrij te maken en ontdekten toen de resten. Men dacht eerst, dat zij gedood werd toen de muur van het gebouw instortte, doch de werklieden merkten op, dat de bloedvlekken vers waren hoewel het gebouw reeds lang geleden beschadigd werd. Het lichaam was ontdaan van alle klederen met uitzondering van enkele lichte kledingsstukken en de politie zeide, dat er ontegenzeggelijke bewijzen zijn, dat zij met een scherp voorwerp werd toegetakeld. Vanwege de volledige ontwrichting der politie van Napels en de openbare veiligheidsdienst heeft men de grootste moeilijkheid om na te gaan welke personen vroeger in de Krankzinnigengestichten gehouden werden en dus om den moordenaar te vinden. De politie wil echter geen algemene waarschuwing geven. De lijken van al de andere vier slachtoffers werden gevonden binnen een tamelijk beperkt gebied waarin ook het laatste ontdekt werd.

Zij waren ontdaan van hun bovenkleding en verschrikkelijk verminkt. Van de honderden, die door de Duitsers vrijgelaten werden, zijn de meesten gevonden en wederom opgesloten, aldus zeide de politie. (Napels, (AP) 14.11).

SYNDICALISME.

Het namiddagblad „El Diario" van Montevideo zeide in een hoofdartikel: „Argentinië heeft thans op officiële wijze, vernomen dat 3300 leger-officieren de eed hebben afgelegd dat zij aan de macht zullen blijven, terwijl hun program zich ontwikkelt. Verder weet men dat Kolonel Peron een goede kans heeft om hun toekomstige leider te worden".

Het artikel herinnerde eraan, dat Peron dikwijls genoemd is als de „macht achter het bewind in Argentinië", doch zeide, dat hij onlangs voor het eerst indirect heeft toegegeven, dat hij in zijn archieven het aftreden heeft van allen behalve 3300 Argentijnse leger-officieren, waarschijnlijk om hen te gebruiken.

„El Diario" zeide: „Argentinië's buitenlandse politiek is reeds vastgesteld door verklaringen van Ramirez en Gilbert, doch het binnenlandse program is niet het onderwerp geweest van zulke duidelijke verklaringen. Thans heeft Peron gezegd, dat zijn program het syndicalisme is, dat sterk riekt naar de Falange".

Gelijk in het artikel verklaard zou zijn politiek anti-communistisch en ook anti-kapitalistisch zijn. Verder werd gezegd, dat vele burgerlijke politieke leiders sedert Juni zijn vervolgd. Maar „El Diario" onthulde, dat het berichten ontving volgens welke Peron de laatste tijd zelf zou hebben getracht de steun van enkele politieke fracties te krijgen.

Het blad zeide: „Wij weten, dat Peron enkele afgezanten naar Montevideo gezonden heeft om te trachten verschillende Argentijnse politieke leiders, die hier vertoeven, tot zijn standpunt over te halen. Tot nu toe heeft hij echter gefaald."

„El Diario" zeide als commentaar, dat het schokkend is om te zien hoe totalitaire theorieën thans een houvast in Argentinië krijgen, terwijl zij overal elders in de wereld instorten.

„Kort na de val van Mussolini werden vele zijner geliefde plannen in Buenos Aires overgenomen", zeide het blad, „waaronder de vestiging van een onder-secretariaat van Pers en Propaganda, dat gevormd is naar het model van het Italiaanse Ministerie van Volkscultuur. Thans roemt Peron het syndicalisme op gedrukt dag, dat zijn Spaanse tegenhanger José Antonio Giro in een rede toegeeft, dat de Falange doordrongen is van pessimistische ideeën" (Montevideo, (AP) 12.11).

Op Zondag 14 November 1943 overleed, na een langdurig, geduldig gedragen lijden mijn geliefde echtgenoot.

Adriaan Stam

Zijn diep bedroefde weduwe

P. Stam -- Volkens

Pietermaaiweg 24
Willemstad Curaçao.

DUITSLAND REORGANISEERT ZIJN DEFENSIES IN ÆGEISCH GEBIED.

Volgens de laatste berichten uit betrouwbare bronnen reorganiseert Duitsland zijn defensies in het gebied van de Aegeïsche Zee en versterkt het de verdedigingswerken in Zuid-Oost-Europa. Het bericht zeide, dat Generaal Von Weich, Opperbevelhebber van de legerstrijdkrachten in Zuid-Oost-Europa onlangs de verdedigingswerken aan de kust van de Aegeïsche Zee bezocht heeft, en dat hij veel aandacht wijdde aan het gebied van Thessaloniki. Hij werd vergezeld door een gemengde Duits-Bulgaarse Staf. De voormalige bevelhebber van Creta, Generaal Bauer, is thans bevelhebber van Thessaloniki en oefent tevens toezicht op de buitenverdedigingen in Lemnos en Mytilene. Creta en de Dodecanesus zijn thans onder commando gebracht van Generaal Leintz (Istanbul, (AP) 14.11).

„TWEE JAAR GELEDEN".

November 1941.

15. Na succesrijke bombardementen der Engelsen van steden en havens in Zuid-Italië wordt de Italiaanse luchtmacht georganiseerd en een nieuwe bevelhebber aangesteld.

16. Duitse en Roemeense troepen nemen bezit van de belangrijke havenstad Kertsj. Hiermede is het Oostelijk gedeelte van het schiereiland Krim geheel in handen van de Duitsers.

17. Alfred Rosenburg wordt benoemd tot „Rijksminister voor het Oosten", m.a.w. algemeen burgerlijk beheerder van het bezette Russische gebied.

18. De grote arbeidersorganisaties in de Verenigde Staten van Noord-Amerika verklaren zich eenstemmig eens met de buitenlandse politiek van Roosevelt om Engeland, Rusland en China op alle mogelijk wijzen te helpen.

19. De Britten openen een verrassingsaanval in Libye en trekken van de Middellandse Zee op naar Jarabub. De aanval wordt ondersteund door Britse oorlogsschepen en Noordamerikaanse vliegtuigen.

20. De 74-jarige Generaal Maxime Weygand treedt af als algemeen gedelegeerd en militair opperbevelhebber van Frans Noord-Afrika. Zijn plaats wordt ingenomen door Admiraal Jean Darlan.

21. Roosevelt neemt de geloofsbrieven in ontvangst van Thor Thors, den eersten gezant van IJsland bij de regering van de Verenigde Staten van Noordamerika.

ONWETTELIJKHEID VAN DECRETEN.

„Volk en Staat", het orgaan der Vlaamse nationaal-socialisten, verwijt aan de Belgische magistratuur het feit, dat zij de onwettelijkheid heeft vastgesteld van verschillende decreten, die genomen werden door Secretarissen-Generaal, die door de Duitsers werden benoemd.

Het Vlaamse sluikblad „De Vrijschutter" heeft zojuist hulde gebracht aan de houding van de magistratuur. „De Vrijschutter" schrijft, dat de opinie der magistratuur door alle Belgen gedeeld wordt, zo ook door de Belgische Regering, „die weldra haar macht opnieuw zal oefenen" in het bevrijde België.

OTTO GROMAN †.

„De Surinamer" schrijft:

Vrij plotseling overleed Dinsdagmorgen een van onze bekende acteurs, de Heer Groman, op de nog jeugdige leeftijd van 43 jaren.

De overledene is geen onbekende geweest in onze toneelwereld. In verschillende stukken is hij met succes opgetreden. Zijn grootste succes behaalde hij echter in de rol van Willem den Zwijger, in het jubileumstuk „De Vader des Vaderlands", in 1933 opgevoerd bij de 400-jarige herdenking van Willem van Oranje's geboorte. Als gevolg van dit optreden heeft de ontslapene een reis naar Nederland gemaakt, om een beter opleiding als acteur te ontvangen.

Jammer, dat de Vertolker van Prinses Juliana's grootsten Voorvader niet in de gelegenheid is geweest, voorgesteld te worden aan Hare Koninklijke Hoogheid.

De overledene was Commies ter Gouvernements-Secretarie. Voordien was hij werkzaam bij het Hof van Justitie.

Enige jaren terug stapte hij over naar Curaçao, waar hij geruime tijd bij de Rechterlijke Macht als griffier gediend heeft. Hij verkoos echter zijn schitterende toekomst op te offeren, om naar zijn geliefd geboorteland terug te keren, waar nu zijn stoffelijk overschot zal rusten.

In de uitzending van de AVROS op Dinsdagavond sprak de omroeper waarderende woorden aan het adres van den vroegeren medewerker. Als slot werd de treurmars van Chopin ten gehore gebracht.

Onder grote belangstelling werd gistermiddag om 15.30 uur de overledene grafwaarts gedragen.

Achter de stoet liepen o.a. de waarnemende Gouvernements Secretaris, de Heer H. K. A. Kleine en de Voorzitter van de Koloniale Staten, Mr. G. Fikkert mede.

Op Lina's rust voerden de Heren Kleine en Dominee Hoekstra het woord.

De Adjudant van den Gouverneur was ook op het kerkhof aanwezig, om namens Zijne Excellentie deelneming te betuigen aan de familie bij dit verscheiden.

In hem verliest de Redactie een goeden vriend. Wij bieden de diepbedroefde familie onze condoleance aan: Hij ruste in vrede!

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **De Chinezen** vervolgen hun groot tegen-offensief in Midden-China en brengen de Japanners ernstige verliezen toe. Nansjien werd heroverd. In de strijd om Itsjang werden honderden Japanners gedood en meer dan honderd geweren veroverd. Ook in Yunnan aan het Salweenfront woren de Japanners teruggeslagen. Verschillende plaatsen zijn door de Chinezen genomen. De Noordamerikaanse luchtmacht steunt de Chinezen. Aanvallen werden gedaan op Yotsjow, de Japanse basis in het Noorden van Hunan, en op Sjasi, de haven aan de Jangtse.

— **Het inruilingsschip** „Gripsholm" is te Rio de Janeiro aangekomen.

— **Radio-Parijs** meldde, dat het 5e leger in de afgelopen nacht een nieuwe aanval heeft geopend in de richting van Cassino, aan de weg welke door het binnenland naar Rome leidt.

— **Radio-Parijs** zeide, dat de Russische aanvallen in het gebied van Krivoi Rog in de Dnjepr-bocht zich ontwikkelen tot een offensief op grote schaal langs een breed front. Uitgekozen Russische troepen zouden ook een machtig offensief ondernomen hebben in de sectoren van Gomel en Nevel. De Duitsers zouden tengevolge hiervan hun linies enigszins moeten „wijzigen".

— **Het Duitse communiqué** meldde, dat de Russische cavalerie en tanks in een krachtige aanval door de Duitse defensies zijn heengebroken en oprukten naar Retsjitsa, op 72 kilometer ten Westen van Gomel. Zij zouden evenwel zijn afgeslagen in hun pogingen om de stad te heroveren.

— **Een bericht uit Genève meldt,** dat Maarschalk Pétain ernstig ziek is volgens „tamelijk betrouwbare berichten".

— **Het Zweeds-Noorse persbureau** deelde mede, dat Noorse patriotten in het district van Trondheim geheime documenten gevonden hebben, welke te kennen geven, dat het Duitse commando daar rekening houdt met een mogelijke Duitse capitulatie. Orders aan de Duitse detachementen zeiden hoe de soldaten zouden moeten handelen, ingeval de eenheden plotseling ontbonden werden en de troepen gedwongen werden de wapens neer te leggen.

De Koersverandering in het financieel beleid van het Bestuur.

Vrijdagavond toen door de Staten van Curaçao de ontwerp-beschikking voor uitgifte van een lening van ƒ 1.000.000.— met algmene stemmen aangenomen, hield Dr. Moïses F. da Costa Gomez de volgende rede, waarin vooral gewezen wordt op de koersverandering in het financieel beleid van het bestuur in de loop der jaren. De interessante rede nemen wij hier in zijn geheel op:

Deze vergadering van de Staten Mijnheer de Voorzitter, binnen 48 uren na ontvangst van het ontwerp-beschikking voor de lening van ƒ 1.000.000.—, ten behoeve van een bouw-fonds, levert wederom een bewijs van de werkkracht en voortvarendheid van dit college.

Reeds bij de handeling van de begroting is gebleken, dat wat het bedrag en doel van deze lening betreft volkomen overeenstemming bestaat, zoals ook de heren Desertine en Vromans hebben opgemerkt.

De vergadering van deze avond heeft derhalve geen andere strekking dan de overeenstemming van artikel 152 der Staatsregeling tussen Staten en Gouvernement vast te leggen.

Hoewel deze vergadering niet meer dan formele betekenis heeft, is het aangenaam vast te stellen, dat de afwijking in het financieel beleid van 1928 thans een werkelijke koersverandering is geworden.

In 1928 brak het toenmalige Bestuur met het conservatisme van de boekhoudkundige financiële politiek van Curaçao. Tot dan gaf het Bestuur voor de verzorging van de grote publieke belangen niet meer uit, dan wat het ontving, als een venter die 's avonds uitgaf wat hij overdag verdiende. Tot 1928 had Curaçao geen Staats-schuld, maar ook geen Staatseigendommen. Armere gemeenschap en armer Bestuur dan de Curaçaose in Nederlandse Staats-verband bestond niet.

De Curaçaose wetgever was van dit conservatisme, dat de ellende met de dag deed stijgen, niet af te brengen. En geen wonder, Mijnheer de Voorzitter. Eén gulden van de Nederlandse schatkist en de Curaçaose financiële autonomie was om hals gebracht.

Curaçao gaf de voorkeur aan behoud van zijn financiële autonomie, indien het maar enigszins kon.

In tegenstelling met de andere toenmalige Koloniën stelde men alles in het werk om de begroting in evenwicht te houden, dreef men hardhandig bezuinigingen door, beperkte het Bestuur zich tot de allernoodzakelijkste voorzieningen.

Suriname deed reeds in 1874 een beroep op de Nederlandse schatkist en Indië deed herhaldelijk een beroep op het Nederlandse Kapitaal.

In 1906 sloot Suriname een lening ten behoeve van productieve werken, spoorweg-aanleg en exploratie van het Lawa-gebied.

Tegen deze leningen zijn door den Nederlandsen wetgever geen bezwaren gemaakt omdat het duidelijk was, dat zij in het belang waren van de welvaart der Kolonie.

In het belang van de welvaart der Curaçaose bevolking is nimmer een lening gesloten. Noch zijn er leningen gesloten tot dekking van de gewone of buitengewone dienst, in tegenstelling met Nederlands Indië, waarvan de totale schuld tegen het einde van 1939 ƒ 1.372 millioen beliep.

Curaçao heeft zijn conservatisme lang — maar tot zijn nadeel — volgehouden. Het gevolg van dit conservatisme is, dat kapitaal-investatie in Curaçao nimmer heeft plaats gehad. In werkelijkheid kende Curaçao geen andere dan een gewone dienst voor de instandhouding van een zwak bestuurs-apparaat. Vergelijken wij de kapitaals-investaties van Nederlands Indië van 1867 tot 1940:

92 millioen afkoop particuliere landerijen;
89 millioen bevloeiings-werken enz.;
93 millioen havens en vaarwaters;
23 millioen gebouwen;
kapitaal-investaties bedrijven 1.265 millioen,

dan blijkt dat de, Curaçaose financiële politiek vergeleken met die der andere vroegere koloniën, tot niet meer dan negatieve resultaten geleid heeft, nl. totale verarming.

In 1928 week Curaçao, toen het niet meer anders kon, op voorzichtige wijze — voorzichtig omdat Curaçao zijn financiële autonomie moest beschermen — enigzins af van de tot dan toe gevolgde financiële politiek, teneinde de zeer nodige werken te kunnen uitvoeren, zoals de Memorie van Toelichting zeide: „Straten- en wegen aanleg en verbetering enz. De begrotingen werden sluitend gemaakt door het aangaan van leningen in de vorm van kasvoorschotten:

in 1928 — ƒ 453.674.—
in 1929 — ƒ. 1.698.816.—
in 1930 — ƒ. 3.986.573.—
in 1931 — ƒ. 966.960.—
Totaal ƒ. 7.106.023.—

Dat de Koloniale Raad zich niet nodeloos over onze financiële autonomie bezorgd gemaakt had bleek wel uit de storm in een glas water, die deze politiek in Holland verwekte. Ook enige Kamerleden lieten zich niet onbetuigd; o.a. maakte het Kamerlid Mr. Joekes ernstige bezwaren tegen dit systeem, omdat naar zijn mening de begroting wel formeel sluitend was, maar niettemin een belangrijk tekort opleverde, en Mr. Foch jammerde, dat de voorschotten en rente wel nooit althans voorlopig niet, betaald zouden worden.

Tussen de financiële klippen zeilende kon Curaçao echter zijn financiële autonomie behouden en betalen. De voorschotten werden prompt afbetaald; zelfs een oude schuld van 1895 kon nog vergoed worden en Curaçao was weer eens schulden vrij en even arm als voorheen.

Reeds dadelijk na het optreden van de Staten werd bezwaar gemaakt tegen het oude financiële conservatisme. Met aandrang werd verzocht de begroting te splitsen in gewoon en kapitaal-dienst en deze kapitaal-dienst niet te bekostigen uitsluitend uit de belasting opbrengsten.

De inmiddels ingetreden oorlogstoestand maakte het mogelijk, de grote volks-belangen, die tengevolge van het financiële conservatisme te lang verwaarloosd waren, ernstig ter hand te nemen.

Het financieel beleid was wederom gericht op besparing en onthouding. Tot dat het niet meer kon. En nu Mijnheer de Voorzitter kon het Bestuur niet uit de moeilijkheden komen dan door een beroep op het niet rendabel volks-kapitaal.

Het begrotings-beleid kon niet tengevolge van de oorlog veranderen en daarom moet deze lening worden gesloten om wille van het grote volksbelang, dat de Heer Vromans zo juist geschetst heeft.

Deze lening, Mijnheer de Voorzitter, die naar het mij wil voorkomen, niet meer dan het karakter eener kapitaalinvestatie heeft, is volkomen gerechtvaardigd.

Zelfs wanneer wij voor ogen houden de grote gevaren voor het budget in tijden van depressie, dan nog is deze lening verantwoord, omdat het maatschappelijk belang deze lening vordert en het rendement zeker is.

Ik vraag mij daarom af, Mijnheer de Voorzitter, of wij hiervoor de assistentie van het Opperbestuur nodig hebben.

Artikel 152 van deze Staatsregeling, dat practisch dezelfde inhoud heeft als het overeenkomstig artikel 172 van het Regerings-reglement luidt:

„Geldleningen ten name en ten laste van Curaçao kunnen niet worden aangegaan dan uit kracht van de wet of van een door den Gouverneur, in overbeschikking, goedgekeurd bij de wet". eenstemming met de Staten, genomen

Mijnheer de Voorzitter. Ik geloof niet, dat wij hier „K.B." in de plaats van „wet" moeten stellen. Het Opperbestuur is niet in de plaats getreden van de Staten-Generaal, en kan dat ook niet zolang de grondwet bestaat. Het kan bij Besluit slechts datgene regelen wat absoluut noodzakelijk is, en voorzover ik de Koninklijke Besluiten heb nagegaan, blijkt dat dit ook de opvatting is der Regering.

Wat het Curaçaos Staatsrecht betreft, geloof ik, dat wanneer het Bestuur en de Staten tot overeenstemming zijn gekomen, volstaan kan worden met de beschikking van den Gouverneur. De goedkeuring van het parlement kan later nog gevraagd worden. Curaçao, niet de Regering blijft verantwoordelijk voor de lening. Ik geloof ook niet, dat de goedkeuring van deze lening bij K.B. tegenover het parlement straks enig rechtsgevolg heeft, daar voor deze handeling geen enkele noodzakelijkheid of wenselijkheid zelfs bestaat.

Dat het Bestuur van Curaçao ter kennis van het Opperbestuur brengt, dat de lening tot stand is gekomen, is begrijpelijk, maar dat voor de totstandkoming van deze lening een K.B. nodig is, waar het Opperbestuur toch geen verantwoordelijkheid voor de lening draagt of dragen kan, is niet aannemelijk.

Moeten wij dit echter aannemen, Mijnheer de Voorzitter, dan moeten wij aannemen, dat ongevraagd bij K.B. een lening namens en ten behoeve van Curaçao kan worden aangegaan, en dit, Mijnheer de Voorzitter is met het gehele systeem van onze grondwet en Staatsregeling in strijd.

Dit K.B. is niet meer dan een formele handeling.

Ik wens het Bestuur succes met deze nieuwe politiek, moge zij leiden tot bestendiging en betere verdeling van de welvaart van het ogenblik.

Canada bestrijdt de hoest.

Dit nieuwe middel begint ogenblikkelijk te werken.

Het meest verkochte hoestmiddel in Canada is **Canadiol de Buckley**, bereid met de olie van een zeldzame Canadeesche pijnboom (door een geheim proces) Buckley is geheel verschilend van alles wat U tot nu toe hebt gebruikt. Koopt heden nog een fleschje neemt een theelepel vol, houd het eventjes op de tong en slik het langzaam door; direct voelt U zijn krachige en heilzame werking in Uw keel, hoofd en luchtpijpen. De hoest verdwijnt, de verstikkende slijm raakt los, de verstopte luchtwegen worden gezuiverd zodat de ademhaling vergemakkelijkt wordt. Nu zult U begrijpen waarom meer dan 10 millioen flesschen van de beroemde **mixtura de Buckley** hoestdrank verkocht zijn in het koude winterse Canada. Al de vooraanstaande apothekers verkoopen deze schitterende Canadeesche ontdekking —21.

BONAIRE

BOZE GEESTEN.

De mens gebruikt zijn verstand vaak bij wijze van wipplank. Ontmoeten wij mensen, die vast en zeker aan ronddolende geesten geloven, dan zijn wij onmiddellijk geneigd te zeggen, dat zoiets de reinste onzin is, er bestaan immers geen boze geesten.

Maar wie zo oordeelt, slaat door. Het geloof zowel als de ondervinding leert, dat er wel degelijk kwade geesten bestaan. Hoe vaak leest men niet in het Evangelie, dat de Zaligmaker iemand van den bozen geest verlost? Dat vernemen ook eenvoudige en ongeletterde mensen, en voor velen van hen is de preek en het Evangelie ongeveer de enige lering, die ze hebben. Ja, zelfs iedere dag wordt er na de H. Mis gebeden, dat de Aartsengel Michaël satan en alle boze geesten naar de hel terug moge drijven. In de volkstaal staan hier precies dezelfde woorden als waarmede de mensen de boze geesten aanduiden: mal spiritu.

Of er echter eenveel van die spiritu's ronddwalen als de mensen denken, is een andere zaak.

CURAÇAO

MR. H. I. FRANKE.

Curaçao's oud-administrateur van Financiën Mr. Henricus I. Franke is thans enkele weken in Londen; vanwaar hij, naar wij vernemen, binnen afzienbare tijd weer terug zal keren naar New York als doorgangshuis op weg naar zijn eindbestemming Australië.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.:** Uitslagen: Jong Bonaire — Republiek 3—1; Troepiaals A — Vitesse A 5—0: Ecuador — D.S.C. 2—0; Centrum Sta. Rosa — De West 1—2. Hierdoor plaatst De West zich in de finale om de Mgr. Verriet-tropee tegen Jong Suriname.

SUCCESRIJKE MAAND VOOR HET R.K. ZEEMANSHUIS.

Gedurende October 1943 stond het R. K. Zeemanshuis aan de Klipstraat ter Overzijde midden in de belangstelling der zeelieden. Meer dan 6430 bezoeken werden afgelegd, waarvan 3840 door Noordamerikaanse zeelieden Er waren dagen waarop meer dan 500 zeelieden het R. K. Zeemanshuis bezochten. Het aantal hotelgasten was 37, zeelieden geboortig uit Nederland, Groot-Brittannië en Ierland, Mauritius en Zuid-Afrika. Het aantal logeerdagen was 544. Van het restaurant werd zeer druk gebruik gemaakt.

Voor speciale ontspanning werd belegd een kaartavond en een biljartwedstrijd; met medewerking van O&O werd op een avond een smalle film vertoono. Door omstandigheden moest een ontspanningsavond worden afgelast. De ontvangst ter gelegenheid van het twaalf en een half jarig bestaan van het R. K. Zeemanshuis op 29 October werd druk bezocht. Vertegenwoordigers van alle instellingen, maatschappijen en verenigingen waren te gast. Na afloop vond een zeer geslaagde dansavond plaats.

4 Boekenkisten werden uitgeleend aan varende schepen, en veel boeken aan schepelingen. Door ons toedoen konden veel opvarenden van schepen in onze haven hun kerkelijke verplichtingen nakomen.

Op 10 October overleed de Heer L. Veltman de oprichter en eerste voorzitter van het Apostolaat ter Zee.

INGEZONDEN

Er wordt heden een beroep op u gedaan! In dit blad vindt u een advertentie, u verzoekende zich bekend te maken bij het bestuur van de afdeling Curaçao der Vereniging „De Nederlandsche Padvinders". U zult zich afvragen: „Wat is hier de bedoeling nu van?" Wel, het was in uw tijd ook al zo en nu is het nog net eender: wij kampen altijd met een gebrek aan leiders, instructeurs of beoordelaars.

Bekleedde u vroeger reeds een dergelijke functie in de Padvinders-organisatie? Voelt u er voor enige uren van uw vrije tijd op te offeren om onze jongens op aangename wijze bezig te houden en leiding te geven aan hun spel?

Geeft u zich dan op, dan kunnen wij eens praten. Wacht er niet te lang mee! Wij zullen zeggen: tot ziens!

De Districtscommissaris,
J. C. Paap.

AANKONDIGING

De erfgenamen van **Julius Helmyr** en **Maria Merselina,** alhier ab intestato overleden respectievelijk op den 2n Februari 1942 en 24n November 1931, roepen hierbij allen op die iets verschuldigd zijn aan of iets te vorderen hebben van de nalatenschappen van genoemde overledenen, om uiterlijk **vóór den 30sten November 1943** het verschuldigde te komen voldoen of hunne vorderingen in te dienen bij den ondergeteekende.

Curaçao den 12n November 1943
Namens de erfgenamen
De praktizijn
L. O Lampe

WERELDNIEUWS

HENRI BERGSON EN HET KATHOLICISME.

Gaarne willen wij weten, hoe het gedachtenleven zich ontwikkelt in de bezette landen en we zijn blij te zien, hoe vitaal het denkleven nog is in het bezette Frankrijk.

Een bewijs? In het jaar 1941 verscheen bij Flamarion een boek van den bekenden Dominicaan A. Sertillanges met de titel „Bergson en het Katholicisme". Sertillanges zet daarin de stelling op, dat de dood van Bergson een ramp is voor de wereld en ook biezonder voor het Katholicisme en hoe paradoxaal dat ook moge klinken, immers drie van de werken van Bergson werden op de Index geplaatst, hij durft die stelling met élan te verdedigen. Punt voor punt wordt nagegaan, terwijl hij laat zien, hoe Bergson de mensen weer de metaphysiek heeft teruggegeven. Misschien heeft Père Sertillanges met enig genoegen geschreven, dat hij opkwam tegen het idealisme ook van Duitsland.

In Nederland was vroeger deze philosophie van Bergson reeds bekend geworden door den inmiddels door de Duitsers vermoorden Hoogveld, Nijmeegs hoogleraar.

Het boek heeft dus niet de bedoeling om te spreken of Bergson is gestorven na in de Kerk te zijn opgenomen of niet, doch het is een critische beschouwing van de leer, de moeilijk te begrijpen leer, van Bergson getoetst aan de Katholieke leer.

Even nog wordt er gesproken over de onmogelijkheid van de Volkenbond, „middel van sommige volken om andere volken te verdrukken", terwijl ook gesproken wordt over volken, die latent met elkaar in oorlog zijn, doch dit zijn punten waarover de schrijver natuurlijk niet uitvoerig kan zijn. Professor Sassen heeft eens gezegd dat Bergson „voor velen de gids is geweest naar een hogere wereldbeschouwing ook naar het katholicisme". We hopen dat dit werk van Père Sertillanges de weg naar die hogere levensbeschouwing duidelijker doet uitkomen en voor velen een gids temeer is naar Hoger Leven. B.

SPOORWEGONGELUK.

In het bos „La Chapelle" te Houdeng-Aimeries België, hebben saboteurs een staaf van de spoorweg weggenomen en hebben zodoende de ontsporing; veroorzaakt van een goederentrein waarvan de locomotief, de tender en 17 wagons in een 6 meter diepe gracht zijn gevallen.